

Elveszett tárgyak új kezelési rendje

Kamerával kutatják a hévízi tavat

Kisorsolták a keresd a bajnokot nyerteseit

DÉLUTÁNI

POLITIKAI
HETILAP

XVI. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM
ÁRA: 1,50 FORINT
1972. MÁRCIUS 6., HÉTFŐ

Nixon kettős fenekű bőrönddel járt Kínában

Tajvant Vietnamért?

Szovjet lapvélemények az USA-Kína tárgyalásokról

MOSZKVA: Az Egyesült Államok elnökének pekingi látogatása óta eltelt napok semmivel sem könnyítették meg ennek a sokat reklámozott vizitnek a reális értékelését, s ez az oka annak, hogy a szovjet kommentátorok nemigen vállalkoznak a kínai-amerikai tárgyalások elemzésére.

Ez a tartózkodás, amely egyébként a világsajtó jó részére jellemző, főként a sanghaji közös közlemény roppant homályos állásfoglalásainak következménye. Moszkvában erről az okmányról az a vélemény alakult ki, hogy nem annyira a tárgyalások tartalmának ki-

fejtésére, mint inkább annak leplezésére készült.

A szovjet kommentátorok Nixon látogatását jéghegyhez hasonlítják, amelynek felszíni része lényegesen kisebb, a víz alatti — láthatatlan — részénél. „Nixon kettős fenekű bőrönddel járt Kínában” — hangzik egy másik gyakorta elhangzó hasonlat.

A hírmagyarázók, a rendelkezésre álló sovány tényanyag alapján, nem annyira azt vizsgálják, hogy mi történt Pekingben, hanem azt, hogy miként illeszkedik a látogatás Kína és az Egyesült Államok politikájának egészébe, a kínai-amerikai közlekedés ismert tényeinek sorába. Ezenki-

— FOLYTATÁS
A 2. OLDALON —

„REKORDER” FEBRUÁR

Budapest 28-án volt a legmelegebb

HÉTFŐTŐL:

Vágányátépítés a vasút több vonalán

Budapest: villamos-lassúmenetek

Hétfőn a vasút három területén kezdődik felújítási munka: a hegyesalmi vonalon — egyelőre Ferencváros és Kelenföld között —, továbbá a Balaton déli oldalán és Baranyán. A hegyesalmi vonalon úgynevezett „rövid” vágányzarak lesznek, s a MÁV Budapesti Igazgatósága — minthogy a felújítás hosszú ideig tart — időről időre közli majd, mikor dolgoznak éjjel és nappal, és mikor csak éjjel, illetve csak nappal. A Balaton déli oldalán — Máriafürdőtől Fenyvesig — a korszerűsítést úgy végzik, hogy napközben is dolgoznak a pályasepítők. Ezért a két állomás között négy vonat nem megy át, utasaikat autóbusszokkal szállítják. Baranyában a bátaszéki vonal egy részét — Bátaszék és Mórág között — kell felújítani még a főszélen előtt. Az utasokat itt hétfőtől ugyancsak busszokkal viszik tovább.

Budapestben is több helyen elhasználdott a villamospálya, ezért hétfőtől úgynevezett „lassú menet” rendelnek el. Így közlekednek majd az 56, 58, 11, 18 jelzésű villamosok hosszabb-rövidebb szakaszokon. Lípótvárosban viszont megkezdik az új nagy teljesítményű gázcsővezeték fektetését, ezért hétfőn 9 órától a 76-os trolibusz több megállóját „összszedve” jár.

Ha Bell megérte volna

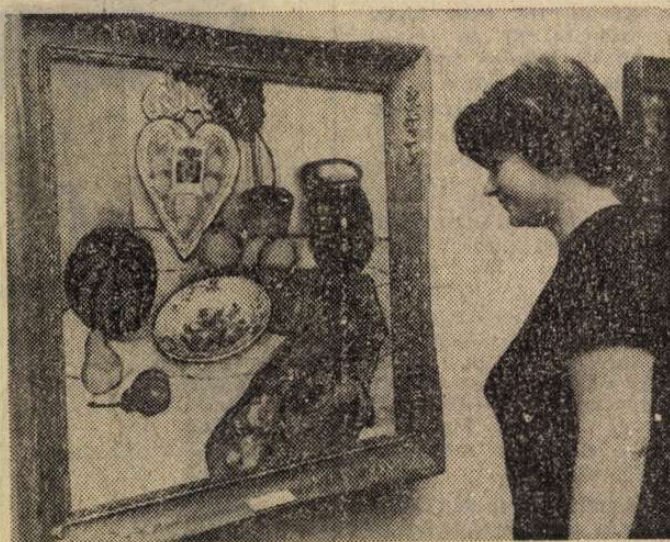
Vasárnap délelőtt 11 óra. — Halló, telefonbészter? Hány budapestit keltettek, illetve keltenek ma?

— Nyolcszáznegyvenhét előjegyzésünk van mára; ez a szokásos vasárnapi átlag. Hétköznap több mint 3000 előfizetőnek kívánunk jó reggelt.

— Ki volt a legfrissebb páciensük, és ki a leglustább? — A 410-112-es szám pontosan 0 óra 00 percre kérte az ébresztést. Utána fél kettőkor egy gépkocsivezetőt keltettünk. Fél három óra már folyamatosan dolgozunk.

125 éve született G. Bell, a telefon feltalálója. Budapest 1881. május elsején kezdett működni az első telefonközpont, a Fűrdő utca

10. szám alatt — mindössze 50 előfizetővel. Jelenleg 280 ezer telefon-előfizetőt tart nyilván a Posta.

Vasárnap délelőtt nyílt meg a Magyar Nemzeti Galériában „A magyar képzőművészet 100 éve a Bács-Kiskun megyei múzeumokban” című kiállítás. Képünk: részlet a tárlatról.

(Dolezsál felv.)

Waldheim Namíbiában

NEW YORK: Kurt Waldheim ENSZ-főtákar hazájában, Ausztriában, tett rövid látogatásának befejeztével vasárnap délután Dél-Afrikába utazik, hogy a nyugat-afrikai namibiai helyzetről tárgyaljon.

— Minek köszönhetjük a korai tavaszt.

— A délkeleti légáramlásnak: az enyhe légtömegek meg-megújuló rohamainak.

6-11 fok

Várható időjárás hétfő estig: Erősen felhős idő. Vasárnap néhány helyen, hétfőn többfelé eső. Élénk, időnként erős délkeleti-déli szél. A hajnali órákban egy-két helyen erős párásodás. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4 fok körül, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 6-11 fok között.

Türelemmel, megértéssel

Két munkacsoportban tárgyalt

a szülők parlamentje

Rendhagyó nap volt tegnap a Parlamentben. Ez már akkor kiderült, amikor a Hazafias Népfőrdő budapesti bizottsága által összehívott szülők parlamentje elnökségét bemutatták és így határozták meg a tagok társadalmi rangját: édesanya, édesapa. Az első szónok is — Szabó Ferenc, az Üttörőszövetség főtákar — igyekezett rendhagyó hangot megütni; a komoly problémák között néhányat egy-egy tréfával illusztrált. Arra például, hogy a szülők egy része a társadalmi segítségnek gyakran nem a lényegét értékeli, azt az „egyszeri” anyát idézte, aki oda-megy a rendőrhöz: „Örme-ster elvtárs, maga mentette ki a fiamat a Dunából?” — Igen — hanezik a válasz. — És a sapkáját miért hagyta ott a vízben? ...

Érdekes ellentmondásra hívta fel a szülők figyelmét: noha manapság egy harmonikus családban öröm gyerekeknek lenni, a gyerek mégis minden akar lenni, csak gyerek nem. Ezért a neveléshez a természetes

szülői szereteten túl mérhetetlen türelem és megértés kell. A diákok túlterheléséről mondott szellemes idézettel a pedagógus számára is okos tanácsot adott: „A gyerek nem bögre, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit meg kell gyújtani.”

A bevezető előadás után láthatóan nehéz helyzetben voltak a Parlament résztvevői: az iskolával vagy a családdal foglalkozó munkacsoport vitáiban vegyettek-e részt? A „kétlakiak” — a pedagógus szülők — közül többen „pendlízve” igyekeztek egyik helyről a másikra. Az egyik felszólaló a tanácskozást „partilannak” nevezte, mivel nincs olyan vonatkozása életünknek, amelyhez a szülőknek köze ne volna.

S ha egyetlen mondatban kellene összefoglalni a szülők parlamentje részvevőinek véleményét, az így hangzana: csak az a szülő igényelheti nevelőtársának a pedagógust és a társadalmat, aki maga is nevelő gyermekét.

p. m.

A legizgalmasabb pillanat! Gyarmati Andrea kihúzza az első díj nyertesének szelvényét: Szabó Zoltán kovácsvágási pályázó lesz a HH vendége a müncheni olimpián. Szepesi György és dr. Millner Hermin közjegyző érdeklődéssel figyelik határozatát, mivel határozatunk sorsolását. (A nyertesek teljes névsorát a hatodik oldalon közöljük.)

Vasárnap délelőtt a Hírlapkiadó Vállalat Blaha Lujza téri székházában megtartott sorsolással véget ért a Hétfői Hírek hathetes olimpiai rejtélypályázata.

A verseny iránt a vártól is sokkal nagyobb érdeklődés nyilvánult meg. A hat hét alatt 75 757 szelvény érkezett szerkesztőségünk címére! A feldolgozás és a szelvények összesítése alapján 7067 pályázónk vehetett részt a verseny nyertesének sorsolásán. (A 7067-et hirtelen meg kell szorozni, mivel hathetes volt a pályázat.)

A főversenyben 1778 olyan pályázó volt, aki valamilyen elrejtett nevet megtalálta, tehát 18 pontot ért el.

A 17 pontosok száma 2991, a 16 -osaké 1358 és a 15-ösöké 940 volt.

A sorsolást három tagú bizottság és dr. Millner Hermin budapesti közjegyző jelenlétében tartottuk meg, s a pályázó szelvények közül Gyarmati Andrea Európa-bajnok és Szepesi György, a Magyar Rádió és Televízió főmunkatársa húzta ki a nyerteseket.

FOLYTATÁS A 6. OLDALON

(Bánhalmi János felvétele)

Vasárnap délelőtt is megtelt a Sportcsarnok a magyar-szovjet tornaviadalra. A képen Kéry, a magyar csapat legjobbja. (Részletes tudósítás a 7. oldalon.)

Egy elnök Zuglóból

Negyvenhat éves, de már hófehér hajú férfi. Szinte árad belőle a nyugalom, a türelem és a jóindulat. Pedig lehetne fontoskodó, kimért, magamutogató is. Dr. Lukács Lajos zuglói lakost, három fiúgyermek édesapját, a Számviteli Főiskola kari igazgatóját, a napokban a Hazafias Népfront XIV. kerületi bizottságának elnökévé választották.

Sok munkájáról és odaadó figyelméről ismerik és ezért szeretik a kerületben. Nyolc-évi tanácsstagság után, 6 éven át volt a népfront kerületi elnöke. Most ismét rá esett a választás. Földjei fele, 80 ezer ember már új lakásban lakik a dinamikus fejlődő Zugló nyolc új lakótelepén. Azt mondja erre: „Jó dolog, hogy a lakosság idejében megtudja, hová, mikor és mi épül, de még jobb, ha bele is tud szólni.” A beleszólásra, a véleménynyilvánításra pedig a népfront a fórum. A választások előtt a kerület 122 helyén, gyűléseken mondott véleményt a lakosság; 1500 főszerződés tett jobbnál jobb javaslatokat. Egyik a sok közül: tervezzék az egyedül élő öregek számára egy tábláskát, vagy papírvirágot, amit kitéhetnek az ablakukba, ha segítségre van szükségük, olyasmiben, amihez egyedül már erőtlenné váltak. A környékbeli gyerekek és felnőttek hívójának tekintették a jelzést. Szép gondolat, jó gondolat.

„A pesti emberek szerintem inkább olyanok — mondja dr. Lukács Lajos —, amilyenek a fekete-fehér betétkedőben láthattuk őket; nem közömbös számukra a kerület, ahol születtek, vagy ahol hosszú évek óta laknak. Ismerik rejtett hibáit, de szépségeit is. Össze is fognak érte, ha kell, s a népfront köztanúja, összetartja az embert az emberrel.

A 150 ezer lakójú Zugló, lélekszáma szerint, az ország egyik legnagyobb városa lehetne. De „csak” egy budapesti kerület. S itt, a népfront élén, dr. Lukács Lajos is őzi és óvja a kertvárosiak négyezer kiskertjét, vigyázza az új lakótelepek friss örömet.

HÉTFOTÓL:

Vágánycsere a MÁV-nál

Hétfőn felújítási munka kezdődik a hegyeshalmi vasútvonalon — egyelőre Ferenccsúros és Kelenföld között —, továbbá a Balaton déli oldalán és Baranyában. A Balaton déli oldalán Máriaúrtól Fenyvesig négy vonat nem közlekedik, utasait autóbusszokkal szállítják. Baranyában — Bátaszék és Mórúgy között — hétfőtől az utasokat buszokkal viszik.

Budapestben a hét elejétől lassabban járnak a javítások miatt az 56, 58, 11, 18 jelzésű villamosok. A Lipótvárosban viszont az új, nagy teljesítményű gázcsvezeték fektetése miatt hétfőn 9 órától a 76-os trolibusz néhány megállóban nem áll meg.

Emlékezés Arany Jánosra

A kecskeméti Katona József megyei könyvtár és a járási Nőbizottság vasárnap irodalmi délutánt rendezett a megyeszékhelyen Arany János születésének 155. évfordulója alkalmából. Hétfőn Kecskemétre látogat a szomszéd Nagykőrös Arany János társaságának küldöttsége, s közös felolvasó-estet rendeznek.

SOPRON

Szabaddá teszik a középkori várfalat

A budai Vár után Sopron belvárosában található a legtöbb műemlék. A nagy múltú városrész felújítása tíz évvel ezelőtt kezdődött. A soproni tanács eddig több mint 100 millió forintot költött rá.

Kocsis József országgyűlési képviselő, a városi tanács elnökhelyettese elmondta: sok még a tennivaló, hogy 1977-re, a szabad királyi városi rang megszerzésének 700. évfordulójára teljes szépségében pompázzon az országnak ez a páratlan értékű középkori városrésze.

A korhű díszkivilágítás, és a közvilágítás tervei már elkészültek, amelynek kivitelezése mintegy 5 millió forintba került. Az aszfaltburkolatot régimódi kőköcskékre cserélik ki. Szabaddá teszik a római alapokra épült középkori várfal egy részét, néhány felújított épület földszintjén pedig korhű stílusban berendezett vendégházakat létesítenek.

Ilyenek az Ikarus- brigádok

Az IKARUS-gyárban felmérték a szocialista brigádok személyi adatait. Ime, az eredmény:

A Brigádok férfi tagjai közül 17 százalék nő, 78,8 százaléka nő, és csupán 3,4 százaléka elvált. Hasonló arányokat találtak a nőknél a különbséggel, hogy az elvált nők száma csaknem háromszor annyi, mint az elvált férfiaké. A brigádtagnak 66,8 százalékának van gyermeke, közülük 32,9 százaléka kettő vagy ennél több. 91,1 százalékuk rendelkezik főbérleti, szövetkezeti vagy öröklakással, illetve családi házzal.

Iskolai végzettségük: 77,4 százalékuk általános, 16,7 százalékuk középiskolát, csaknem 3 százalékuk pedig főiskolát végzett. Ez év március elejéig 32,9 százalékuk kapott különféle vállalati, illetve állami kitüntetést. Az IKARUS szocialista brigádtagnak közül 17,5 százalék párttag.

Tanyai kollégiumok

A főváros vendége — Bács-Kiskun megye — a budapesti bemutatózást arra is felhasználta, hogy szerződést kössön a Budapesti Műszaki Egyetemmel. Az egyetem vállalta, hogy társadalmi munkában elkészíti két tanyai kollégium — Lajosmizsén egy 200 férőhelyes, Kiskunhalason pedig egy 300 férőhelyes — építési tervét. Önkéntes ifjúsági építőbrigádokat is szerveznek: az egyetemisták már 1972 nyarán részt vesznek a kollégiumok építésében. A megyei fizikai dolgozók tehetséges gyermekeinek egyetemi előkészítésében is együttműködnek a „szerződő felek”: az egyetem módszertani anyagokkal, példatárakkal, előkészítő tanfolyamokkal, a megye pedig ösztöndíjjal és jutalmakkal segíti a vidéki fiatalokat.

Merre húznak?...

„Vándorok” a Totyogóban

Totyogó. Így nevezik vándoradányulva a munkaközvetítőt. Egy műszakon át ültem a tisztviselő mellett és néztem közelről az üdén fiatal arcokat a borostás idősebbeket, a jobbára szétnyújt munkakönyveket, és hallgattam a „vándorok” szövegét.

Csak italmérőnek

— Kérem szépen, engem átverték a Csengegyész Nagy-kernél! Megígérték, hogy 1800-ért felvesznek kocsikísérőnek, ki is léptem a Vidám Parktól, mert ott csak 1300 volt a pénzem és most itt vagyok, pofára estem, nem vettek fel — mondja egy szeszura Gy. Attila 17 éves fiatalember. Kamaszfőjét bedugja az ablakon, szemre sarkra fénylik az önsajnálattól, arcán előlme a tanácsalanság; miért nem kapnak utána, amikor tavaly „csak” 14 munkahelye volt és munkakönyve is csupán a harmadik? Valami jó bulit keres, legszívesebben kocsikísérőnek menne. Végül segéd munkának közvetítik ki az egyik nyomdában.

A jól öltözött fiatal pilis-csabaj férfi: B. István viszont kizárólag italmérői munkakört keres. Az Észak-Budán levő hűvösvölgyi étterem nem felel meg, mert háromnegyed 11-kor indul haza az utolsó busza. Kap egy új címet, s eközben a munkakönyvéből kiderül: az elmúlt 12 hónap alatt 5 munkahelye volt. Tanult mestersége tetőfedő, de volt már fűtő, rakodómunkás. Most az italmé-

résre esküszik. Elhangzik a kérdés: miért nem a szakmájában? Szóba hozzák előtte a lyukas pesti háztetőket, de ő félreérthetetlen undorral jelzi: ilyesmivel ne is zaklassák.

Az asszony miatt

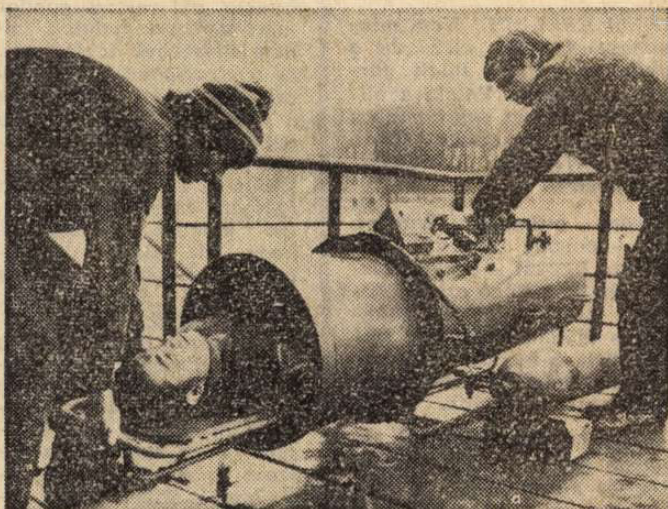
A jászódzsai ember pesti albérletéből egy év alatt a következő „pályát” futotta be segéd munkaként: órabér 4,90, 7,60, 8 és 9 forint. Most éppen tovább indul oda, ahol többet fogérnek.

R. J. szakmája szerint lakatos. Munkakönyvében egy év alatt 4 „kilépett” bejegyzés áll. Utóljára feleségével együtt iskolákat takarított egy maszk vállalkozó főnöksége alatt. Elmondása szerint 17 000 forintot kerestek havonta. De az asszony ráunt az éjszakai munkára, ezért most visszamenne lakatosnak a Mechanikai Művekhez. A hajógyárba küldik, mert ennek az üzemnek van iparági elsőbbsége. Ő azonban a vezetőt kéri. Nem érti, hogy „aki sokat használja a munkakönyvét”, az elveszti a jogát a szabad választásra.

B. Gergely mindennapos ügyfél a közvetítőben: Zuglóból jár be a feleségével, aki azért vállalt állandó éjszakai munkát, hogy férjét naponta idehozhassa a közvetítőbe. A férfi december óta négy helyen volt fűtő, de az egyikben nem tetszett neki a salak, a másikon a 6 napos munkahét, a harmadikon nem volt elég meleg a leves. Büszkén hangoztatja: ő nem lógós, alkalmi munkából is jól meg-

BÚVÁROK GYÓGYVÍZBEN

Kamerával kutatják a hévízi tavat

Ebben a rekompresziós kamrában gyógyítják azokat a bűvárokat, akik a felszínre érkezéskor a hirtelen nyomásváltozás miatt „mélységmámorba” esnek. A légmentesen lezárt hengerbe sűrített levegőt engednek, utána fokozatosan csökkentik a nyomást, ezáltal ugyanazt a hatást érik el, mintha a bűvár a felszín alatt három méterrel hosszabb „csendes pihenőt” tartott volna. A kívül levők a bezárt bűvárt a henger tetején levő kémlelőnyíláson figyelhetik és rádiótelefonon beszélgethetnek vele.

(Révész Tamás felvételei)

Egy hét óta különös fürdőzők láthatók a hévízi tóban: bűvárruhába öltözött, rádióadó-vevővel, víz alatti felvételekre alkalmas tévékamerákkal és fényszórókkal felszerelt békaemberek bukkannak fel időnként a meleg gyógyvízben lubickolók között. Feladatuk: a tóról keringő hamis legendák eloszlatása.

Képmagnó a forrásról

Elapad a tó, mert vize ismeretlen nyílásokon szökik... Kihűl, mert hidegvízű források törtek fel... Nem ad több gyógyiszapot... Ilyen és ehhez hasonló hírek keltek szárnyra egy idő óta hazánk legismertebb, gyógyító erejű tavaról. A szakemberek ugyan erősen cáfolják a terjedő hírek többsé-

bőző — vízhozamot, áramlást és hő mérő műszereket helyeznek el a meder köztéi között. A három bűvár — Kovács György, Plozer István és Debrecei József — a hét elején már lejutott a forráshoz, s már közölték is az első adatokat: naponta 50 — 55 ezer köbméter 38,8 Celsius fokos gyógyvíz tör fel a 38,8 méteres mélységből. A Budapesti Híradástechnikai Szövetkezettől kölcsönkapott ipari televízió segítségével pedig képmagnóra rögzítik a forrás körüli tájat. A tervek szerint lehetséges, hogy a víz alatti felvételeket a televízió is sugározza majd.

Akárcsak a keszonosok

Speciális nehézséggel is meg kell küzdeniük a bűvároknak: a meleg víz ugyanis növeli a keszonbetegség veszélyét. Amikor a nagy mélységből felszínre jönnek, a jelentékeny nyomásváltozás miatt a vérből apró buborékok formájában nitrogén válik ki, s ez végső soron trombózt okozhat. Ezért visszavertéskor három méterrel a felszín alatt hosszabb pihenőt kell tartaniuk, hogy szervezetük megszokja a nyomásváltozást. Amennyiben ez sem segít, illetve valaki túl korán a felszínre jön, és a keszonbetegség jeleit észleli — bizsergés a bőrön, csuklóján szorítást érez — a parton állandóan készenlétben tartott rekompresziós kamrában gyógyítják.

Hőfénykép — helikopterről

Napi 3—4 merülés a bűvárok normája. Egyikük felállította a mélyben tartózkodás rekordját: egy alkalommal 34 percig volt a forrásnál, s ezért több mint fél órát kellett visszatérés előtt a „csendes pihenőben” eltöltenie.

Reflektorpróba!
Merülésre készen:
Kovács György víz alatti közvetítésre indul a reflektorral ellátott tévékamerával.

Az Országos Vízügyi Hivatal árvízvédelmi és belvízvédelmi központi szervezetének könnyűbűvárai felvételeket készítenek a tavat tápláló egyetlen forrásról, s külön-

Feladatuk mellett gyűjtőmunkát is végeznek: régi korból való fém- és agyagkorsókat és más edényeket hoztak már a felszínre. Nagy leletre is van még reményük, hiszen már a rómaiak is ismerték és használták a hévízi gyógyvizet.

A következő hetekben meg kell vizsgálniuk több mint háromszáz fenyőoszlopot a víz alatt: a század elején ezekre emelték a tornyos fürdőépületet. A téli vendégforgalom fellendítésére a fürdő és a kórház vezetői azt tervezik, hogy a tavat alkalmassá teszik téli fürdőzésre is, s ezért újjáépítik a tó fölé benyúló fürdőházat. Az elképzelések szerint az új épület külsőre ugyanolyan lesz majd, mint a jelenlegi, mivel ez a tornyos faépület Hévíz egyik ismertetője.

A felderítő-program első szakasza május 1-ig tart, s utána ősszel folytatódik a munka. Ekkor egy különleges készülékkel, helikopterről hőfényképeket készítenek a tó felületéről: a filmen a vízhőmérséklet változásának megfelelően sötétebb és világosabb foltok keletkeznek, s ezek alapján olvassák majd le az adott hőmérsékletet, illetve megtudják azt is, hogy merre áramlik a tóban a meleg víz.

Czippán György

A VILÁG SZÉGYENE

Milliók
mindennapos
tragédiája.

Színes olasz
dokumentumfilm.

Csak 16 éven
felülieknek.

BEMUTATÓ:
MÁRCIUS 2.

Kocsis Éva